

Václav Barta

Ilustrace Zuzana Dreadka Krutá

KNÍŽKA O ŠELMÁCH

čte ní
pro
první
ky

bambóok®

Další zábavná dobrodružství zvířecích hrdinů

Václav Barta

Ilustrace Zuzana Dreadka Krutá

KNÍŽKA O ŠELMÁCH

čte | ní
pro
prv | ňáč
ky

bambóok®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

Václav Bárta

KNÍŽKA O ŠELMÁCH

Vydala Grada Publishing, a.s., pod značkou **bambóok**

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

tel.: +420 234 264 401

www.grada.cz

jako svou 9786. publikaci

Ilustrace Zuzana Dreadka Krutá

Odpovědná redaktorka Veronika Hrabánková

Grafická úprava Antonín Plicka

Zpracování obálky Antonín Plicka

Počet stran 88

Vydání 1., 2024

Výtiskla tiskárna TNM PRINT s.r.o., Nové Město

© Grada Publishing, a.s., 2024

Cover Illustration © Zuzana Dreadka Krutá, 2024

ISBN 978-80-271-7614-4 (pdf)

ISBN 978-80-271-5487-6 (print)

Obsah

Předmluva	6
Medojed	11
Norek	15
Baribal	21
Cibetka	25
Fosa	31
Dhoul	35
Karakal	41
Fenek	45
Gepard	51
Pes dingo	55
Serval	61
Lev	65
Kynkažu	71
Fretka	75
Vydra	81
Nosál	85

Předmluva

Byl jsem nedávno v zoologické zahradě. Jak víte, naučil jsem se mluvit řečí různých zvířat. A tak si chodím s nimi povídat. Tentokrát jsem se zastavil u lva. A přišla řeč na to moje psaní. Lva hlavně zajímalo, co dělám, když něco napíšu a nikdo mi to nechce uveřejnit. Prozradil jsem mu, že v takovém případě zajdu mezi kamarády, kteří taky něco napsali a dopadli jako já. Popovídáme si, postěžujeme si a nakonec jsme i založili spolek neúspěšných literátů.

Lva to moje přiznání trochu pobavilo a chtěl vědět, jestli je nám ten náš spolek k něčemu dobrý.

Řekl jsem mu, že vlastně ano. A že občas uděláme i nějakou protestní akci na podporu našich zájmů.

Viděl jsem, že to lva zaujalo. Zeptal se, na jakém základě zájemce o účast v tom spolku vybíráme.

Řekl jsem mu, že je to u nás jako v jiných spolcích.

Všichni máme něco společného. U nás je to psaní. Ale v jiných spolcích se sdružují ti, kteří třeba rádi zpívají.

Lev už nevydržel poslouchat moje povídání a vyhrkl: „Tak to bychom třeba mohli založit mezinárodní spolek šelem.“

Na ustavující schůzi šelem se dostavilo zájemců nepočítaně. „Chtěl bych připomenout, že jsem král zvířat,“ začal lev skromně. „Rozhodl jsem se, že svolám jednání, které povede k založení spolku šelem. Protože jsou mezi vámi i ti, kteří mému lvímu jazyku dobře nerozumějí, požádal jsem o spolupráci kamaráda. Není to sice šelma, je to jenom člověk, ale ovládá řeči zvířat. A tak mi bude dělat tlumočníka a pořizovat z našeho jednání zápis.“

Cituji z moudré knihy,“ pokračoval lev, „že typická šelma se živí masem, je rychlá a hbitá a žije ve volné přírodě v různých částech světa, převážně v Africe. Pouze šelmy, které splňují tyto podmínky, se můžou do našeho spolku přihlásit.“

Takže máme první podmínku. Správná šelma se živí masem. Všiml jsem si hyen a dalších psovitých šelem, jak přikyvovaly.

Ale přihlásil se medvěd. „Ne že bych měl něco proti masu, ale když na to přijde, pochutnám si na lesních plodech.“

„Tak dobře,“ řekl lev a obrátil se na mě: „Napiš tam, že správná šelma se může živit masem, ale nemusí.“

Zapsal jsem jeho větu do zápisu a lev pokračoval: „Šelma je neobyčejně rychlá a hbitá.“

Tentokrát přikyvoval gepard a jiné kočkovité šelmy. Ale ozvala se panda: „Taky se cítím jako pořádná šelma, ale rychlá nejsem. Já to vlastně ani moc nepotřebuju.“

„Tak dobře,“ řekl lev. „Zapiš tam, že všechny šelmy zas docela rychlé být nemusí. Jako třetí podmínku máme, že správná šelma žije ve volné přírodě, nejčastěji v Africe.“

Tentokrát přikyvovali rosomák, karakal i další africké šelmy. Lev se na chvíli odmlčel a pak pokračoval: „Ovšem jsou i jiné šelmy, které můžou žít třeba ve velkém městě v zoologické zahradě.“ A tiše dodal: „Třeba já.“

Zapsal jsem do zápisu, že šelmy žijí ve volné přírodě, ale nemusí se to brát jako pravidlo.

„Tak nezapomeňte, jaké jsou pro přijetí do spolku šelem podmínky. A pokud je splňujete, nezapomeňte nám poslat přihlášku.“

Zájem o členství ve spolku byl veliký. A všichni uvedli, že splňují podmínky, a proto se přihlašují. Kromě hyen a psovitých šelem se přihlásili i medvědi. Dál gepardi, jiné kočkovité šelmy a pandy. A řada šelem z Afriky i jiných světadílů. Lev se jako král zvířat a šelem přihlašovat nemusel.

Jak se různá zvířata o podmínkách dozvěděla, přihlásila se mezi šelmy i další. Kočky, psi, zajíci, krávy a koně, nakonec i kachny a slepice... Že nějaká slepice není šelma, ví přece každý. Ale překvapivě to prošlo.

Mám k tomu na úvod naší nové knížky o šelmách ještě něco dodat?

Medojed

Šel jsem pouští Kalahari. Tam, pod písečnými dunami, jsem potkal medojeda.

Medojed na první pohled vypadá jako náš jezevec, ale je to rádná šelma! S nikým se nemazlí a troufne si třeba i na lva. Nečekal jsem, až si troufne na mě. Honem jsem na něj promluvil medojedí řečí. To ho zarazilo. Byl zvědavý, co jsem zač a proč se toulám pouští takhle navečer.

Řekl jsem mu, co jsem vám zatím ještě neřekl: „Stydne mi ve stanu večere, ale já si tam netroufnu.“

„Proč?“ zeptal se mě medojed. Prozradil jsem mu, že jsem se právě chtěl pustit do jídla, když mi do stanu vlezla krajta.

„A to se na to podíváme,“ řekl medojed, „jdi napřed.“

Krajta si pochutnávala na mé večeri. Pustila se do pečeného masa, kterému v Maroku říkají tažín. A dělala si sliny na další specialitu, cizrnové

karbanátky falafel. Ale musela si nechat zajít chuť. Medojed měl za chvíli k večeři místo dvou chodů tři. Tažín, falafel a kraju.

Pochopitelně jsem byl rád, že jsem bez krajty. Menší radost jsem měl z toho, že jsem bez večeře.

„Abys neřek“, řekl mi medojed, „já tě na oplátku zvu zítra na oběd. To si pochutnáš.“

Medojed zachrochtal a něco zapískalo. A na rameni mi přistál ptáček.

„Já jsem me-do-zvěst-ka,“ špitl mi ptáček do ucha a přidal: „Vyhledám včelí hnízdo a letím to zvěstovat medojedovi.“

„Pípá pravdu,“ potvrdil spolupráci s medozvěstkou medojed. „Zvěstuje mi to místo nálezu. Pak tam vletíme, já hnízdo vyberu. A mám oběd. Jí nechám kousek včelího plátu. A zítra máme oběd oba. Zítra čekej, až ti sedne na rameno. Zvu tě.“

Druhý den po poledni medozvěstka skutečně přiletěla. „Všechno klaplo,“ zapípala. „Pojď, budu ti cestou povídat.“

Cestou jsem se dozvěděl, že se pěkně nalítala, než našla včelí hnízdo, které za to stálo. Musela zaletět až k oáze. Tam, ve staré vykotlané palmě, to správné hnízdo našla. Tak velké a plné včel, že se medojed

musel pěkně ohánět, aby se dovnitř opravdu dostal. Kolik dostal žihadel, to si nedokážu představit. Ale on tu bolest statečně překonal. Velký kus cesty vlácel ten ohromný kus medu domů. A to všechno proto, aby odčinil tu včerejší večeri a přivítal mě u oběda jako vzácného hosta.

Došli jsme k jeskyni, kde medojed bydlel.
„Pojď dál,“ řekla medozvěstka.

Nad velkým, prázdným listem banánu seděl medojed. A z pusy mu ukápla poslední kapka medu.

Kdyby snad medojed
pozval vás na oběd,
měli byste k obědu
jistě něco od medu.
Kdyby ovšem medojed
sám ten oběd nedojed‘.

Norek

Na dně potoka pod kamenem ležel rak. Neměl zrovna nic důležitého na práci. Jen si hověl a pozoroval dění na hladině. A norek rybařil. Tak začal příběh o rakovi a norkovi. Nevěděl bych to, kdyby s tou historkou nepřišla jedna škeble. Říká se jim taky slávky, možná tedy víte, o koho jde. Pomáhal jsem téhle škebli z bahna zpátky do potoka, když po horkých dnech klesla voda. A ona se se mnou dala do řeči. A tak mám pro vás historku podle jejího vyprávění.

Norek seděl u tůňky potoka a sledoval pohyb ve vodě. Bylo horko a rybám se ve vodě špatně dýchalo. Vyplouvaly k hladině, aby se nadechly kyslíku. To se norkovi líbilo. Mohl si vybírat ryby podle velikosti i podle chuti. Pochutnal si na ploticích, ouklejích i okounech. Nakonec ulovil pěkného kapra. A nacpal si břicho tak, že se rozvalil na břehu do trávy a usnul.

Jak už jsem řekl, rak seděl na dně potoka u svého kamene. A všechno pozoroval. Když viděl norka, jak si hoví v trávě, dostal nápad.

Za chvíli vylezl rak z vody. Řekl si, že nejdřív norka trochu poškádlí. Rak má dva dlouhé fousky. A těmi fousky polechtal norka pod čumáčkem. To vám byla legrace! Norek se začal pod čumákem drbat, a dokonce kýchnul. Ale neprobudil se.

Rakovi se to špásování moc zalíbilo. Zlehka poštipal norka v kožichu. Že norkům na kožichu tuze záleží, to jistě víte. To račí štíp-nu-tí norka probudilo. Ale než si promnul oči, rak byl z kožichu pryč. A schoval se v hluboké trávě. Norek si pomyslel, že se mu nejspíš něco zdálo. A začal znovu usínat.

Toho rak opět využil. Připlížil se k norkovi a štípl ho do zadku, co měl v klepetech sílu. A v duchu už viděl, jak norek bude kňučet a poskakovat po břehu. A to bude ta správná švanda.

A byla to švanda náramná! Až k tomu po-ska-ko-vá-ní na břehu to platilo. Ale dál už to nebylo pro

raka tak veselé. Skočil honem do potoka a schoval se na dno u svého kamene. Myslel si, že je na dně v bezpečí. A nevšiml si, že se nad hladinou zatáhla obloha. A ke dnu zamířil stín s mohutnými drápy...

Vypadá to, že rak chyběl ve škole při hodině
pří-ro-do-pi-su. Jinak by musel vědět, že norci mají
kromě ryb taky moc rádi korýše. A my víme, že
rak mezi korýše patří.

A taky škoda, že nečte poezii. Kdyby znal naši
básničku, mohl se zařídit jinak.

Rak se na dně říčky kření,
došel chlapec k přesvědčení,
když neplave na hladině,
že ho zloba norka mine.
Když přijde vztek na norka
řádí jako ponorka.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Knížka o šelmách.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.